

Öğrenci No : .....

Adı, Soyadı : .....

Aşağıdaki soruların cevaplarını boşluklara yazınız.

1. $\int \frac{2x+7}{x^2+2x+5} dx$ integralini hesaplayınız.

$$\int \frac{2x+7}{x^2+2x+5} dx = \underbrace{\int \frac{2x+2}{x^2+2x+5} dx}_{I_1} + \underbrace{\int \frac{5dx}{x^2+2x+5}}_{I_2}$$

$$I_1 = \int \frac{2x+2}{x^2+2x+5} dx \quad \left\{ \begin{array}{l} x^2+2x+5 = u \\ (2x+2)dx = du \end{array} \right.$$

$$= \int \frac{du}{u} = \ln|u| = \ln|x^2+2x+5| + C_1$$

$$I_2 = \int \frac{5dx}{x^2+2x+5} = 5 \int \frac{dx}{(x+1)^2+4}$$

$$= \frac{5}{4} \int \frac{dx}{(\frac{x+1}{2})^2+1} \quad \left\{ \begin{array}{l} \frac{x+1}{2} = t \\ \frac{dx}{2} = dt \end{array} \right.$$

$$= \frac{5}{4} \int \frac{2dt}{t^2+1} = \frac{5}{2} \arctant + C_2$$

$$= \frac{5}{2} \arctan\left(\frac{x+1}{2}\right) + C_2$$

$$I = I_1 + I_2$$

$$= \ln|x^2+2x+5| + \frac{5}{2} \arctan\left(\frac{x+1}{2}\right) + C$$

CEVAP ANAHTARI

11.04.2016

2. $\int_1^{64} \frac{x^{\frac{1}{3}}}{x^{\frac{2}{3}}+2} dx$ integralini hesaplayınız.

$$x=t^3 \Rightarrow dx=3t^2 dt$$

$$\int \frac{x^{\frac{1}{3}}}{x^{\frac{2}{3}}+2} dx = \int \frac{t}{t^2+2} 3t^2 dt = 3 \int \frac{t^3}{t^2+2} dt$$

$$= 3 \int \left(t - \frac{2t}{t^2+2}\right) dt = 3 \left[\int t dt - \int \frac{2t}{t^2+2} dt \right]$$

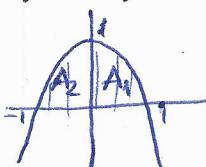
$$= 3 \left[\frac{t^2}{2} - \ln|t^2+2| \right] = 3 \left[\frac{x^{\frac{2}{3}}}{2} - \ln|x^{\frac{2}{3}}+2| \right]$$

$$\Rightarrow \int_1^{64} \frac{x^{\frac{1}{3}}}{x^{\frac{2}{3}}+2} dx = 3 \left[\frac{x^{\frac{2}{3}}}{2} - \ln|x^{\frac{2}{3}}+2| \right] \Big|_1^{64}$$

$$= 3 \left[\frac{16}{2} - \ln|18| - \frac{1}{2} + \ln|3| \right]$$

$$= \frac{45}{2} - 3 \ln|16|$$

3. $y=1-x^2$ fonksiyonunun grafiğinin altında kalan alanı $[-1,1]$ aralığını n eşit parçaya bölgerek ve her bir alt aralığın sağ uc noktasını alarak dikdörtgenler yardımıyla hesaplayınız.

$A = 2A_1$ olduğundan $[0,1]$ aralığını alabiliyoruz. Bu aralığı n eşit parçaya bölerseniz

$$\Delta x_k = \frac{1}{n}$$

ve her bir alt aralık $[0, \frac{1}{n}], [\frac{1}{n}, \frac{2}{n}], \dots, [\frac{n-1}{n}, 1]$ olur. Bu durumda $x_1^* = \frac{1}{n}, x_2^* = \frac{2}{n}, \dots, x_k^* = \frac{k}{n}, \dots, x_n^* = 1$ olur.

$$A(D_k) = f(x_k^*) \Delta x_k = \left(1 - \frac{k^2}{n^2}\right) \cdot \frac{1}{n}$$

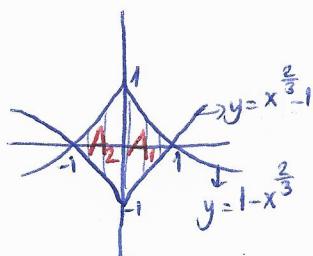
$$A(D) = \sum_{k=1}^n \left(1 - \frac{k^2}{n^2}\right) \frac{1}{n} = \frac{1}{n} \left[\sum_{k=1}^n 1 - \sum_{k=1}^n \frac{k^2}{n^2} \right]$$

$$= \frac{1}{n} \left[n - \frac{1}{n^2} \cdot \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} \right]$$

$$A(A_1) = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[1 - \frac{n(n+1)(2n+1)}{6n^3} \right] = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow A = 2A_1 = 2 \cdot \frac{2}{3} = \frac{4}{3} \text{ br}^2$$

4. $y=1-x^{2/3}$ ve $y=x^{2/3}-1$ fonksiyonlarının grafikleri tarafından sınırlanan bölgenin alanını bulunuz.

$$\begin{aligned} 1-x^{2/3} &= x^{2/3}-1 \\ 2 &= 2x^{2/3} \\ x^{2/3} &= 1 \\ x &= 1 \vee x = -1 \\ A &= A_1 + A_2 = 2A_1 \end{aligned}$$

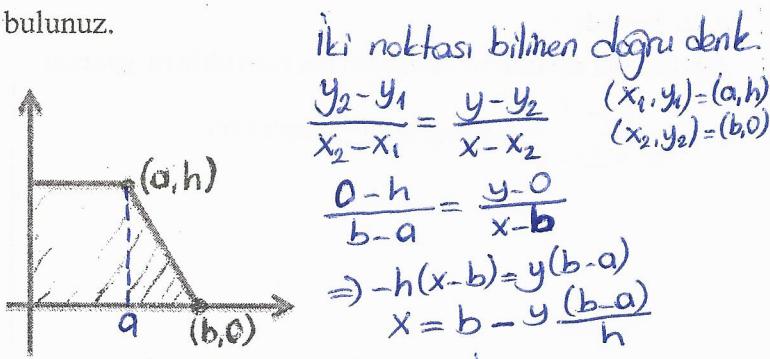
$$\begin{aligned} A_1 &= \int_0^1 [1-x^{2/3} - (x^{2/3}-1)] dx = \int_0^1 (2-2x^{2/3}) dx \\ &= \left[2x - 2x^{5/3} \cdot \frac{3}{5} \right] \Big|_0^1 = \frac{4}{5} \end{aligned}$$

$$A = 2A_1 = \frac{8}{5} br^2$$

5. $y=4-x^2$ fonksiyonunun $[0, 2]$ aralığı üzerinde grafiğinin y-ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan dönel cismin yüzey alanını hesaplayınız.

$$\begin{aligned} y &= 4-x^2 \Rightarrow x^2 = 4-y \Rightarrow x = \sqrt{4-y} \\ f'(y) &= -\frac{1}{2\sqrt{4-y}} \quad x \rightarrow [0, 2] \\ &\quad y \rightarrow [0, 4] \\ S &= 2\pi \int_0^4 \sqrt{4-y} \sqrt{1+\frac{1}{4(4-y)}} dy \\ &= 2\pi \int_0^4 \sqrt{4-y} \frac{\sqrt{17-4y}}{2\sqrt{4-y}} dy \\ &= \pi \int_0^4 \sqrt{17-4y} dy \\ &= \pi \left[-\frac{1}{6} (17-4y)^{3/2} \right] \Big|_0^4 \\ &= \pi \left[-\frac{1}{6} + \frac{17}{6} \right] = \frac{8\pi}{3} \end{aligned}$$

6. Şekildeki taralı bölgenin y-ekseni etrafında döndürülmesiyle elde edilen dönel cismin hacmini bulunuz.

$$\begin{aligned} \text{iki noktası bilmen doğru denk} \\ \frac{y_2-y_1}{x_2-x_1} &= \frac{y-y_2}{x-x_2} \quad (x_1, y_1) = (a, h) \\ \frac{0-h}{b-a} &= \frac{y-0}{x-b} \quad (x_2, y_2) = (b, 0) \\ \Rightarrow -h(x-b) &= y(b-a) \\ x &= b - y \frac{(b-a)}{h} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Dilimleme yöntemi kullanırsak} \\ V &= \pi \int_0^h \left(b - y \frac{(b-a)}{h} \right)^2 dy = \pi \int_0^h \left[b^2 - 2b \frac{(b-a)}{h} y + \frac{(b-a)^2}{h^2} y^2 \right] dy \\ &= \left[b^2 y - 2b \frac{(b-a)}{h} \frac{y^2}{2} + \frac{(b-a)^2}{h^2} \frac{y^3}{3} \right] \Big|_0^h \\ &= b^2 h - \frac{b(b-a)}{h} h^2 + \frac{(b-a)^2}{3h^2} h^3 \\ &= b^2 h - b^2 h + abh + \frac{b^2 h - 2ab^2 h + a^2 h}{3} \\ &= abh + \frac{(b-a)^2}{3} h br^3 \end{aligned}$$

7. $y=\frac{1}{5}x^5 + \frac{1}{12x^3}$ fonksiyonunun $[1, 2]$ aralığında kalan parçasının yay uzunluğunu bulunuz.

$$\begin{aligned} f'(x) &= x^4 - \frac{1}{4x^4} \\ L &= \int_1^2 \sqrt{1+(x^4 - \frac{1}{4x^4})^2} dx = \int_1^2 \sqrt{1+x^8 - \frac{1}{2} + \frac{1}{16}x^{-8}} dx \\ &= \int_1^2 \sqrt{(x^4 + \frac{1}{4}x^{-4})^2} dx = \int_1^2 (x^4 + \frac{1}{4}x^{-4}) dx \\ &= \left[\frac{x^5}{5} + \frac{1}{4} \frac{x^{-3}}{-3} \right] \Big|_1^2 = \frac{31}{5} - \frac{1}{96} + \frac{1}{12} \\ &= \frac{31}{5} + \frac{7}{96} = \frac{3041}{480} \end{aligned}$$

Her soru 15'er puan olup sınav süresi 80 dakikadır.
Başarılar.

Prof. Dr. İ. Naci Cangül, Arş. Gör. Dr. Aysun
Yurttaş